



University of
Stavanger

Eksamen i ING200: Teknologiledelse

Varighet: 4 timer

Dato: 22. aug. 2017

Hjelpemidler:

Rentetabeller og bestemt, enkel kalkulator.

Oppgavesettet består av til sammen 8 sider

- | | |
|---|-----|
| A. Flervalgsoppgaver (side 2-5) | 30% |
| B. Bedriftsøkonomiske emner (side 6-7) | 60% |
| C. Forretningsplan/entreprenørskap (side 7) | 10% |

Svarskjema for flervalgsoppgaver (side 8)

FORDEL TIDEN PÅ OPPGAVENE.

A. FLERVALGSOPPGAVER

30 %

Kun et alternativ er korrekt. Skriv svarene på eget skjema, side 9

Det blir ikke gitt minuspoeng. Husk at arket må leveres inn som en del av besvarelsen.

A1. Hva mener vi med alternativkostnaden?

- A. Verdien av beste alternative anvendelse
- B. Summert kostnad ved alle tilgjengelige alternativ
- C. Alternativet til enhetskostnaden

A2. Hvilke hovedtyper av bedrifter skiller vi mellom?

- A. Familiebedrift, handelsbedrift og konsern
- B. Hjørnesteinsbedrift, industribedrift og butikk
- C. Industribedrift, tjenesteytende bedrift og handelsbedrift

A3. To hovedkilder til bedrifters verdiskaping trekkes ofte fram. Den ene er at verdiene må skapes gjennom produkter og tjenester som er annerledes og oppfattes som bedre enn konkurrentene. Hva er den andre?

- A. At verdiene må skapes til lavere kostnader enn konkurrentene
- B. At verdiene må skapes til høyere pris enn konkurrentene
- C. At verdiene må skapes i større tempo enn konkurrentene

A4. Hva karakteriserer gode målsetninger i bedriftene?

- A. At de ligger akkurat litt utenfor rekkevidde
- B. At de er uavhengige av de ansattes ønsker
- C. At de kan operasjonaliseres og dekomponeres

A5. Hva er den normale sammenhengen mellom faste enhetskostnader og aktivitetsnivået innenfor et bestemt kapasitetsintervall?

- A. Faste enhetskostnader stiger når produksjonen stiger
- B. Faste enhetskostnader er uendret når produksjonen stiger
- C. Faste enhetskostnader faller når produksjonen stiger

A6. Med 6 prosent rente – hvor mange år tar det å doble verdien av et bankinnskudd?

- A. Om lag 8 år
- B. Om lag 10 år
- C. Om lag 12 år

A7. Hva mener vi med internrenten i et investeringsprosjekt?

- A. Den årlige avkastningen gjennom prosjektets økonomiske levetid
- B. Den kalkulasjonsrenten som gir netto nåverdi lik null
- C. Den kalkulasjonsrenten som maksimerer nåverdien i prosjektet

A8. Hva skal til for at divisjonskalkulasjon skal være en god kalkulasjonsmetode?

- A. Variable kostnader må være større enn faste kostnader
- B. Virksomheten må kjennetegnes ved en ensartet produksjonsprosess
- C. Enhetskostnaden må være mindre enn inntekter per produsert enhet

A9. Hva er korrekt når det gjelder bidragsprinsippet?

- A. Alle kostnader knyttes til produktet eller ordren
- B. Man tar bare med de variable kostnadene
- C. Salgskostnadene holdes utenfor

A10. Dersom verdien av varelageret i en bedrift reduseres i løpet av et år, hva blir da forholdet mellom varekjøp og varekostnad?

- A. De er like
- B. Varekostnaden er høyest
- C. Varekjøpet er høyest

A11. En bedrift har en resultatgrad på 12% og en total kapitalrentabilitet på 18%. Hva er kapitalens omløpshastighet?

- A. 1,5
- B. 6
- C. 0,67

A12. En bedrift har i løpet av et år solgt varer på kreditt for kr 1 200 000 (eks. mva). Hvor mye måtte debitorer/utestående fordringer ha blitt redusert med dersom kredittiden skulle ha gått fra 30 dager til 21 dager?

- A. 37 500
- B. 30 000
- C. 22 500

A13. Hva skjer med nullpunktomsetningen når salgsprisen blir redusert?

- A. Den reduseres
- B. Den forblir uendret
- C. Den økes

A14. Hva betyr sikkerhetsmargin?

- A. Forskjellen mellom inntekter og kostnader
- B. Forskjellen mellom budsjettert omsetning og oppnådd/virkelig omsetning
- C. Forskjellen mellom budsjettert omsetning og nullpunktomsetning

A15. Hva betyr isobidraglinje?

- A. Kombinasjoner av antall enheter av 2 produkter som gir samme dekningsbidrag
- B. Kombinasjoner av antall enheter av 2 produkter som gir maksimalt dekningsbidrag
- C. 2 produkter som gir det samme dekningsbidraget

A16. Hva mener vi med markedspris?

- A. Den prisen en bedrift får solgt sitt produkt for
- B. Den gjengse pris i markedet for et gitt produkt
- C. Den prisen som gir bedriften høyest resultat

A17. Hva er korrekt når det gjelder budsjettering?

- A. Det sikrer lavest mulige kostnader
- B. Det sikrer koordinert gjennomføring av planer
- C. Det sikrer at bedriften ikke går med underskudd

A18. Finansregnskapet kan deles i to deler. De to delene kaller vi:

- A. Resultatregnskap og balanse
- B. Internregnskap og eksterntregnskap
- C. Driftsregnskap og skyggeregnskap

A19. Hva menes med relevante kostnader når en bedrift for eksempel skal ta beslutninger om den skal produsere selv eller kjøpe fra andre?

- A. Alle variable kostnader
- B. Alle kostnader som allerede er påløpt
- C. Alle fremtidige kostnader som påløper på grunn av et bestemt forslag

A20. Bensin er anslått å ha en priselastisitet rundt 0,4. Hvordan vil du i så fall karakterisere etterspørselen etter bensin?

- A. Uelastisk
- B. Nøytralelastisk
- C. Elastisk

A21. Hva er normalt det mest kritiske delbudsjettet for en bedrift?

- A. Investeringsbudsjettet
- B. Produksjonsbudsjettet
- C. Salgsbudsjettet

A22. En bedrift selger en bestemt type vare for kr 300. Innkjøpsprisen for varen er kr 125. (tallene er eksklusive mva.) Hvilken avanse benytter de seg av (i prosent)?

- A. 41,7 %
- B. 175 %
- C. 140 %

A23. Hva er med på å bestemme bestillingspunktet for en vare?

- A. Gjennomsnittlig daglig forbruk
- B. Varens pris
- C. Antall leverandører

A24. Hva betyr det å være produktorientert?

- A. Man tar utgangspunkt i kundenes behov
- B. Man driver med produktutvikling
- C. Man tar utgangspunkt i produktene

A25. Hva forteller driftsresultatet?

- A. Bedriftens overskudd
- B. Resultatet av den ordinære driften
- C. Hvor mye som skal betales i skatt

A26. En bedrift produserer 3 produkter. Arbeidskraft er en flaskehals. Hvilket produkt bør bedriften prioritere for å oppnå størst mulig lønnsomhet?

- A. Produktet med høyest dekningsbidrag pr lønnskroner
- B. Produktet med størst dekningsbidrag pr enhet
- C. Produktet med lavest variable kostnader

A27. Dersom en bedrift har ledig kapasitet. Hva er det da som på kort sikt vil være bestemmende for prissettingen?

- A. De faste kostnadene
- B. De variable kostnadene
- C. Totalkostnadene

A28. Når en bank skal gi lån til en bedrift som er i oppstartfasen, hva vil den legge mest vekt på?

- A. Budsjettene viser store overskudd
- B. Sikkerhet for lånet
- C. At etablereren har egenkapital

A29. Hvorfor bør man lete etter sekundærdata når man skal utarbeide en forretningsplan?

- A. Det er ofte raskt og rimelig å få ta i
- B. De forteller hvor stort markedet er
- C. Det er basisinformasjon som alle trenger

A30. Hvordan skal man best finne fram til hvem som er konkurrentene?

- A. De som produserer/selger de samme produktene som egen bedrift
- B. De som har de samme kundene som egen bedrift
- C. De som dekker tilnærmet de samme behovene/ønskene som egen bedrift.

B. BEDRIFTSØKONOMISKE EMNER

55%

B1. Inntekter og kostnader

15%

En optikerforretning hadde ved årsskifte en varebeholdning på kr 350 000. Bedriften kjøpte inn varer 2 ganger i januar: 7. januar for kr 430 000 og 23. januar for kr 189 500, begge beløpene inkl 25% mva. Ved opptelling av varelageret den 31. januar viser det seg at bedriften hadde varer på lageret for kr 475 000. Ordinært resultat før skatte kostnad var i januar kr 20 000.

- B1.1 Hva er varekostnaden for bedriften i januar måned?
- B1.2 Hva hadde resultatet før skattekostnad blitt hvis varebeholdningen 31. januar hadde vært kr 225 000 gitt at resten av kostnadene og inntektene hadde vært uforandret.
- B1.3 Forklar kort begrepene utgift og kostnad.

B2. Kostnadsforløpet

30%

Kostnadsfunksjonen til en bedrift er gitt ved: $TK = 0,001x^2 + 12x + 20\,000$, der x uttrykker produksjonsmengde.

Bedriften produserer i dag 3 500 enheter.

- B2.1 Hva er enhetskostnaden ved denne produksjonsmengden.
- B2.2 Beregn kostnadsoptimal mengde og enhetskostnaden ved denne produksjonsmengden.
- B2.3 Kan du på bakgrunn av beregningen du har gjort i B2.1 og B2.2 gi råd om hvordan bedriften burde tilpasse seg (produsere)

Bedriften vurderer en omlegging av driften. Det vil medføre at de faste kostnadene øker med kr 8 000 og de proporsjonale variable kostnadene reduseres med kr 2.

- B2.4 Sett opp den nye kostnadsfunksjonen
- B2.5 Ved hvilken mengde finner vi kostnadsoptimum etter omleggingen og hva er enhetskostnaden ved denne produksjonsmengden.
- B2.6 Vil du anbefale bedriften å gå for denne omleggingen. Forklar.

B3. Planlegging og budsjettering

15%

Divisjon B har et avkastningskrav for neste år på 14%. Divisjonens to overskuddssentra X og Y har budsjettert med henholdsvis kr 32 000 000 og kr 46 000 000 i driftsinntekter. Budsjetterte faste betalbare kostander er på henholdsvis kr 7 500 000 og 11 300 000. Avskrivningene i overskuddssenter X er budsjettert til kr 1 500 000, mens de i overskudds senter Y er budsjettert til kr 2 100 000. Divisjonskostnadene er fordelt og inkludert i de overnevnte tall. Overskuddssenter X har budsjettert med en dekningsgrad på 35%. Budsjettert kapitalanvendelse i de to overskuddssentraene er i gjennomsnitt henholdsvis kr 20 000 000 og kr 32 000 000. Det er ikke budsjettert med noen finansinntekter neste år.

- B3.1 Hva blir budsjettert avkastning i divisjon B?
- B3.2 Hva blir budsjettert driftsresultat i overskuddssenter X og Y?
- B3.3 Hva må dekningsgraden minst være i overskuddssenter Y dersom divisjonen skal møte avkastningskravet?

C. FORRETNINGSPLAN/ENTREPRENØRSKAP

10%

Du er engasjert som rådgiver for en nystartet bedrift. Etter 1 års drift har bedriften nådd sine omsetningsmål, men resultatet er mye dårligere enn forventet. I budsjettarbeidet for år 2 har du fått de nedenforstående spørsmålene. Bedriften produserer et produkt som selges til ferdighusprodusenter og byggmestere i hele Norge.

- C1 Hvordan kan inntjeningen forbedres uten at man øker omsetningen/volum? Du skal komme med 3 forslag som du mener er de viktigste. Begrunn svarene dine.
- C2 Drøft hvilke negative konsekvenser dine forslag kan ha for bedriften.

Lykke til!

ING200: Teknologiledelse

Eksamen, 22. august 2017

SVARSKJEMA FOR FLERVALGSOPPGAVER

Leveres sammen med resten av eksamensbesvarelsen.

Marker riktig svaralternativ med et kryss i rute A, B eller C



University of
Stavanger

	A	B	C
Oppgave A1.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A2.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A3.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A4.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A5.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A6.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A7.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A8.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A9.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A10.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A11.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A12.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A13.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A14.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A15.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A16.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A17.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A18.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A19.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A20.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A21.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A22.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A23.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A24.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A25.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A26.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A27.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A28.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A29.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Oppgave A30.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>